

PM 2021-02-02
Ang personskada

Miljöbalken 32 kap. 1 § har följande lydelse

”Skadestånd enligt detta kapitel ska betalas för **personskada** (eg markering) och sakskada samt ren förmögenhetsskada som verksamhet på en fastighet har orsakat i sin omgivning.

En ren förmögenhetsskada som inte har orsakats genom brott ersätts dock endast om skadan är av någon betydelse.

En skada, som inte har orsakats med uppsåt eller genom vårdslöshet, ersätts bara om den störning som har orsakat skadan inte skäligen bör tålas med hänsyn till förhållandena på orten eller till dess allmänna förekomst under jämförliga förhållanden”

Det här innebär i praktiken att en verksamhetsutövare alltid har ett strikt ansvar för personskador, sakskador och för ren förmögenhetsskada ”om skadan är av någon betydelse” om verksamheten inte är allmänvanlig eller ortsvanlig.

I förarbetena till skadeståndslagen, prop nr 5 år 1972 s 451 ff sägs bl a följande:
I skadeståndsrätten talar man om två principiellt skilda typer av ekonomisk skada, nämligen å ena sidan fysisk skada på person eller egendom - person eller sakskada - under den gemensamma beteckningen integritetskränkningar, å andra sidan allmän förmögenhetsskada, dvs. skada som drabbar en persons allmänna ekonomiska ställning. Allmän förmögenhetsskada kan uppkomma som en direkt följd av en person eller sakskada, t.ex. i form av förlorad arbetsinkomst eller utebliven vinst i näringsverksamhet. Men sådan skada kan också tillfogas en person utan förmedling av en person eller sakskada, t.ex. genom bedrägeri eller intrång i en immaterialrättighet. Dessa distinktioner har stor betydelse i svensk skadeståndsrätt, eftersom den allmänna culparegelns tillämpning åtminstone i princip är inskränkt till integritetskränkningarnas område. Inom det området är emellertid också allmän förmögenhetsskada ersättningsgill i den mån den utgör en följdskada i förhållande till den primära person eller sakskadan. Däremot utgår normalt inte ersättning för direkt tillfogad allmän förmögenhetsskada **utan stöd av uttryckliga lagregler**, om inte skadan har tillfogats genom brott. Uttryckliga lagregler finns i MB 32:1.

Juno kommentar: Begreppet personskada omfattar kroppsliga och psykiska sjukdomstillstånd orsakade av en skadehändelse. Även psykisk chock eller depression utan annat kroppsligt men kan bedömas som personskada, se [NJA 1971 s. 78](#), [NJA 1993 s. 41 I och II](#), [NJA 1996 s. 377](#), [NJA 1999 s. 632](#), [NJA 2000 s. 521](#), prop. [1972:5 s. 576](#), SOU 1973:51 s. 36 f., 71, SOU 1995:33 s. 61, prop. [2000/01:68 s. 17 f](#)

Psykisk ohälsa och sömnrubbingar inkluderas sålunda i begreppet personskada. Den bevislätnadsregel som finns i miljöbalken innebär att skadan ska anses orsakad av en

näralliggande vindindustri om det är övervägande sannolikt (51 % eller mer) att det är buller från vindindustrin som orsakat skadan.

MB 32:3 sista stycket "En skada skall anses ha orsakats genom en störning som avses i första stycket1191, om det med hänsyn till störningens och skadeverkningarnas art, andra möjliga skadeorsaker samt omständigheterna i övrigt föreligger **övervägande** sannolikhet för ett sådant orsakssamband".

De utredningar som gjorts visar att i vart fall mellan 10 och 20 % av dem som bor inom påverkansområdet för en vindkraftsanläggning är störda eller mycket störda av det buller som vindkraftverken genererar. Det finns också utredningar som påvisar ett tydligt samband mellan långvarig exponering av infraljud och lågfrekvent buller och psykisk ohälsa – dvs personskada.

Slutsats

Den vindindustri som Holmen planerar innebär ett medvetet risktagande. Det finns en betydande risk att människor inom påverkansområdet kommer att drabbas av sömnrubbningar, depressioner och andra psykiska störningar – dvs **skadeståndsgrundande personskada**.

Det är svårt att förstå att kommunerna ens kan överväga att tillstyrka projektet.

Som ovan

Hans Kindstrand